

بررسی علل افزایش سرقت به عنف

(مطالعه موردی شهرستان بندرعباس)

زیبا بنی اسد^۱، محمدسعید براتی مصلح^۲، فاطمه عمرانی نژاد^۳

تاریخ دریافت: ۹۳/۴۴/۴۴

تاریخ پذیرش: ۹۳/۴۴/۴۴

از صفحه ۴۷ تا ۸۲

چکیده

انحراف، کج رفتاری، جرم و جنایت سابقه دیرینه‌ای در زندگی بشر و تاریخی به قدمت تاریخ بشری دارد. این واقعیتی است غیرقابل احتراز که هیچ جامعه‌ای از آن در امان نمی‌باشد مقاله حاضر با هدف «بررسی بسترهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، روان‌شناسی افزایش سرقت به عنف در شهر بندرعباس» انجام گرفته است و تبیین نظری آن بر اساس نظریه‌های اجتماعی، اقتصادی، جمعیتی، فرهنگی، روان‌شناسی، پدیده سرقت به عنف و تأثیرپذیری آن بر امنیت عمومی افراد صورت گرفته است. روش تحقیق مطالعه حاضر، روش مطالعه موردی پژوهش به صورت مقطعی و روش نمونه‌گیری به صورت غیراحتمالی و از نوع سهمیه‌ای می‌باشد و تکنیک جمع‌آوری داده‌ها به صورت مشاهده و با تکمیل پرسش‌نامه و تکنیک مصاحبه، بوده است که در چند دوره پیوسته مصاحبه عمیق با متهمین به سرقت به عنف و کارشناسان آگاهی و اساتید دانشگاه مؤلفه‌های مؤثر در گرایش افراد به سرقت به عنف مورد بررسی قرار گرفت، سپس متغیرهای که بیشترین فراوان تأثیرگذار به این جرم را به خود اختصاص داده بودند، استخراج گردید، در مرحله بعد مؤلفه‌های مورد مرتبط به منظور شاخص‌سازی از مؤلفه‌های مورد نظر از لحاظ نظری مورد مطالعه قرار گرفت و براساس آن پرسش‌نامه محقق ساخته برای مطالعه یکسان از ۳۰ نمونه متهم به سرقت به عنف صورت گرفت، براساس نتایج رگرسیون چندگانه تحقیق، «ضعف در باورها و اعتقادات دینی»، «فقر و بیکاری»، «ناکامی و محرومیت»، «ضعف انضباط اجتماعی»، نقش گروه همسالان»، «نقش رسانه»، «نقصان و ناکارآمدی جریان جامعه‌پذیری»، «شرایط محیطی و جغرافیایی»، «ضعف اعتماد اجتماعی» به ترتیب تأثیرگذاری با مقدار $\beta(0/68)$ ، $\beta(0/43)$ ، $\beta(0/40)$ ، $\beta(0/34)$ ، $\beta(0/32)$ ، $\beta(0/32)$ ، $\beta(0/26)$ ، $\beta(0/17)$ و $\beta(0/96)$ در سطح عالی با (احتمال صحت ۹۹/۹ درصد) بیشترین میزان سرقت به عنف را تبیین نمودند.

کلید واژه‌ها

سرقت به عنف، پیشگیری.

۱ - کارشناس ارشد پژوهش علوم اجتماعی مدرس دانشگاه پیام نور و کارشناس ارشد معاونت اجتماعی فرماندهی انتظامی استان هرمزگان. baniasad.z@gmail.com

۲ - کارشناس ارشد فرماندهی و مدیریت انتظامی. Saeed.nbml47@yahoo.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد مردم‌شناسی دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات fm.omrani@gmail.com

بیان مسأله

سرقت به عنف یا دزدی همراه با خشونت یکی از رایج ترین جرایم در همه جوامع بوده و هست در شهر بندر عباس از جمله جرایمی است که به شدت احساس امنیت شهروندان را تحت شعاع خودش قرار داده است. جرائم خشن روش های مختلف دارند که یکی از آنها سرقت به عنف (زورگیری) است. که خود به چند شاخه تقسیم می شود مانند؛ سرقت مسلحانه، زورگیری با سلاح سرد، زورگیری تحت عنوان مامور و مسافرکش، خفت گیری و غیره... (میرمحمد صادقی: ۲۰۵). پدیده سرقت به عنف از شهروندان منجر به افزایش اضطراب و بی اعتمادی در جامعه می شود. زورگیری مفهومی است که مدتی است در فرهنگ ما وارد شده و براساس آن افرادی به زور اجبار اموال مردم را می گیرند قتل، ضرب جرح از جمله پیامدهای زورگیری است، با توجه به اینکه زورگیر به سلاح سرد مجهز است، می تواند خسارت هایی را به قربانی وارد نماید. از طرفی لطمات روحی و جسمی که شهروندان و به اصطلاح مال باختگان از این پدیده متحمل می شوند و حتی بعد از کشف سرقت و دستگیری سارق تا مدت های مدیدی رفع نخواهد شد، منشاء اصلی پدیده زورگیری موضوعات اقتصادی و پایین بودن اخلاق اجتماعی است. از اساسی ترین تأثیرات این جرم افزایش ترس، وحشت، بی اعتمادی و کاهش احساس امنیت شهروندان در جامعه است. در چنین حالتی فرد و جامعه نگران از چگونگی سرنوشت جایگاه خود در این شرایط تنها به نجات خویش می پردازد و فارغ از هر چه بر سر جمع می گذرد، در صدد یافتن راه حلی برای فرار خود از مهلکه می افتد و این تنها بهای نادیده گرفتن حق و حقوق افراد جامعه بر اولویت خواسته های فردی خود تأکید می کند. بنابراین؛ در سایه سرقت به عنف، رضایت مندی از زندگی و شرایط اجتماعی کاهش یأس، افسردگی فردی و حتی اجتماعی جایگزین شادابی تحرک و نشاط می شود شهرستان بندرعباس با جاذبه های تجاری صنعتی خود اقشار مختلف مردمی را با تفاوت های قومی و مذهبی، فرهنگی اجتماعی از سراسر کشور در خود جای داده است. در چنین جوامعی همواره افرادی در جامعه یافت می شوند که از پاره های از هنجارها و ارزش های موجود تبعیت نکرده و گرایش به کجروی از ارزش های عامه را دارند. با وجود اقدامات بازدارنده و کاهش چشمگیر سرقت به عنف نسبت به سال گذشته اما؛ هنوز سرقت به عنف یکی از مهم ترین و نگران کننده ترین مسائل اجتماعی شهروندان بندر

عباس محسوب می‌شود. عمده ترین علل تأثیر گذار در بروز این گونه جرائم شرایط اقتصادی نامناسب، مهاجرت‌های بی رویه، حاشیه نشینی، اختلاط فرهنگ‌های ناهمگون، ضعف سرمایه اجتماعی، ضعف در فراهم نمودن شغل مناسب برای جوانان، گسترش خرده فرهنگ‌های کجرو، گسترش شغل‌های کاذب، افزایش حرص طمع برخی افراد، پائین بودن سطح فرهنگی خانواده، اعتیاد به موادمخدر صنعتی می‌باشد. ماده مخدر شیمیائی یا طبیعی که نیروهای روانی را تحریک می‌کند و از طریق آثاری که در احساسات، اندیشه یا ذهن و رفتار تأثیر انسان می‌گذارد، از ویژگی های مهم این مواد ایجاد اعتیاد و وابستگی است. پژوهش‌ها نشان می‌دهند؛ میان افزایش میزان جرائم منجر به بازداشت و مصرف مواد مخدر رابطه وجود دارد. خواه این ارتباط به مصرف مواد مخدر مربوط باشد، خواه به سرقت و تجاوزی که معتاد در جهت به کف آوردن مواد مرتکب می‌شود (سخاوت، ۱۳۷۶: ۱۰۵). اعتیاد به دو شکل با جرائم دیگر ارتباط می‌یابد: شکل اول؛ حالتی است که اعتیاد به عنوان یک علت وقوع جرم در کنار عامل قبلی جرم زا باعث وقوع جرم می‌گردد. حالت دوم؛ حالتی است که اعتیاد، به تنهایی باعث ارتکاب جرائم می‌گردد. تحقیقات انجام شده نشان داده است که ۸۶ نفر از ۳۰۰ نفر سارقی که مورد مطالعه قرار گرفته‌اند در زمان ارتکاب آخرین سرقت، معتاد بوده‌اند. ۲۴٪ از آنان اولین سرقت خود را درحالت اعتیاد و یا درجهت فراهم کردن پول لازم برای خرید مواد مخدر مرتکب شده‌اند. گرچه ممکن است انگیزه سرقت‌های اولیه بسیاری از سارقین اعتیاد نبوده باشد، ولی بررسی‌ها نشان می‌دهد سارق پس از مدتی در مسیر اعتیاد قرار می‌گیرد و به احتمال زیاد گرفتار می‌شود. پس سرقت و اعتیاد ارتباطی دو طرفه دارد. سرقت به خاطر اعتیاد و اعتیاد در نتیجه سرقت (قربان حسینی، ۱۳۸۱: ۹۹). برآورد شده که بیش از ۵۰ درصد جرائمی نظیر سرقت، اعمال منافی‌عنف با سوء مصرف مواد مخدر ارتباط دارد (صدیق سروستانی، ۱۳۸۳: ۱۶۰).

ضرورت و اهمیت تحقیق

سرقت به‌عنف به‌عنوان یک معضل اجتماعی و فرهنگی دارای اهمیت بوده و مستلزم تصمیم‌گیری و مقابله اساسی، علمی و منطقی می‌باشد. حال آنکه مطالعات انجام گرفته پیرامون نقشی که پلیس به‌عنوان یکی از سازمان‌های متولی در امر پیشگیری و کنترل

این گونه جرائم ایفا می کند محدود بوده است؛ دانشمندان از دیر باز تلاش می کردند انگیزه های وقوع جرائم را کشف نمایند تا بتوانند برای پیشگیری از آن چاره جویی نمایند تا افراد جامعه را در برابر خطرهای جرم واکسینه کنند. در عصر کنونی اهمیت پیشگیری و ترس از وقوع جرم به مراتب نسبت به گذشته بالاتر رفته است و باید پلیس با دید و نگرش نوین و توجه به انگیزه ارتکاب جرم به آن بنگرد. در عصر حاضر بنا به دلایل، سیاستمداران، دانشگاہیان و جرم شناسان بیش از هر زمان دیگر به پیشگیری از جرائم توجه خاصی نشان می دهند و بحث های پیشگیری از جرم را به حوزه های فراتر از حوزه نیروی انتظامی کشانده اند. آنها اعتقاد دارند مهم ترین معضل جهان امروزی جرم و بزه کاری است و باید برای مهار و کنترل آن چاره جویی کرد. لذا شهروندان کشورهای جهان با نفوذ اندیشه های نو، خواهان تغییرات عمیق در روش های پلیسی هستند و توقع دارند مدیران و افراد پلیس واقع گرا بوده و تحولات عمیقی در راستای پیشگیری از جرائم و کنترل آن با تبیین روش های علمی به وجود آورند (گل محمدی خامنه، ۱۳۸۴: ۴). در تبیین های جامعه شناختی همواره به رفتارهای همراه با خشونت اهمیت فراوانی داده شده است و از آنجایی که سرقت به عنف نوعی از انحرافات اجتماعی محسوب می شود، نمود آن در جامعه و محیط شهری و به خصوص احساس امنیت قابل توجه می باشد. خسارت های ناشی از سرقت به عنف در اغلب کشورها حائز اهمیت است، بودجه های دولتی زیادی سالانه صرف دستگیری این افراد می شود از اینرو؛ مطالعه و بررسی جرایم از جمله؛ سرقت به عنف، برای مهار، کنترل و پیشگیری از وقوع آن بسیار با اهمیت است. در صورت مشخص شدن علل اصلی وقوع این جرایم می توان، برنامه ریزی صحیحی برای مدیران انتظامی و اجتماعی ارائه داد. در این بررسی نیز سعی شده است تا به برخی از نکات و ضرورت های مطالعه رفتارهای زورگیری پرداخته شود که مهمترین آن عبارتند از:

- شناسایی رفتارهای زورگیرانه در محیط اجتماعی و جلوگیری از رسوخ و سرایت گسترده آن به همین جامعه.
- شناسایی تأثیرات این نوع رفتارها در بروز شکاف اخلاقی در میان افراد جامعه.

- کاهش هزینه های جاری سازمان های انتظامی و اجتماعی، و تخصیص بودجه ها جهت کیفی سازی برنامه ها.

- تقویت مدیریت مشارکتی در برون رفت از پدیده سرقت به عنف

- آگاه سازی نیروی انتظامی نسبت به علل گرایش افراد به زورگیری در شهرستان بندرعباس

بنابراین؛ پرداختن به علل و عوامل اجتماعی پدیده سرقت به عنف در کنار سایر عوامل اقتصادی، اجتماعی و فردی اثرگذار برای شناخت عمیق تر این پدیده و پیامدهای مخرب فردی و اجتماعی آن اهمیت زیادی دارد. لذا؛ بررسی این مسأله هم از جهت ابعاد مختلف برای دست اندرکاران مفید است و هم از جهت افزایش و توسعه دانش نظری جامعه شناختی و بالا رفتن سطح آگاهی خانواده ها حائز اهمیت می باشد از سوی دیگر افراد به خصوص جوانان نیز به صورت منفرد می توانند از حاصل مطالعه بهره مند شوند و کاربرد آن در سطح فردی حائز اهمیت است.

چهارچوب نظری تحقیق

ناکامی و محرومیت: اختلال در نیازها طبق نظریه دولارد، دوب^۱، میلر^۲، و سیرزموچب ناکامی می گردد. ناکامی زمانی بوجود می آید که مانعی بر سر راه رسیدن به هدف ایجاد شده باشد. به اعتقاد براون و فاربر، هر قدر گرایش فرد برای دستیابی به هدف قوی تر باشد، شدت ناکامی وی بر اثر تداخل در فعالیت هدف دار بیشتری می شود (خدانپناهی، ۱۳۷۶: ۴-۱۰۳). طبق نظریه ها و دیدگاه های مطرح شده ناکامی و محرومیت از محققین نظیر؛ دولارد، دوب^۳، میلر^۴، (خدانپناهی، ۱۳۷۶: ۴-۱۰۳)، (مرتن، ۱۹۸۳: ۳۹)، آلبرت الیس (۱۹۷۳)، (کوهن، ۱۹۹۵) (صالحی امیری، ۱۳۸۵: ۹۱-۹۲)، جان دالرد (اشرف، ۱۳۵۵: ۱۵۲) نیازهای عشق و تعلق، نیازهای احترام و نیاز به خود شکوفایی، خود اتکایی، نیاز به بردباری در مقابل حقارت، انتقاد، اهانت، سرزنش، نیاز به پیروزی در مقابل دیگران، مشکلات و موانع، نیاز به مهر انگیزی و مورد پسند و محبت دیگری واقع

1 - C. D. Doob
2 - W. Miller
3 - C. D. Doob
4 - W. Miller

شدن، نیاز به جسارت در مقابل زورگیری دیگران، نیاز به خود مختاری و مقاومت در مقابل فرمان سختگیرانه صاحبان قدرت، نیاز به جبران شکست و چیره شدن برضعف، ترس و اهانت، نیاز به حفظ حیثت در برابر انتقاد، سرزنش، حمله و هجوم، نیاز به جبران اشتباه و شکست، نیاز به پیروی کردن، تابع آداب و رسوم بودن، نیاز به تحت نفوذ دیگری واقع شدن، نیاز به خود نمائی، نیاز به دور اندیشی، نیاز به پرهیز از شکست، نیاز به ناتوان نوازی نسبت به مستمندان و افتادگان، نیاز به نظم و ترتیب و پاکیزگی، نیاز به بازی، نیاز به دور افکندن موارد غیر عاطفی و غیر خوشایند، نیاز به لذت حسی، نیاز به لذت جنسی، نیاز به پشتیبانی و دلجویی از خود، نیاز به درک حقایق و تفکر و ژرف اندیشی، ناکامی «شکست» در زندگی فردی و اجتماعی، ناهمسازی اهداف و روش زندگی، سرخوردگی و... تاثیر مستقیم و غیرمستقیم در سرقت به عنف دارند.

اعتماد اجتماعی: طبق نظریه‌ها و دیدگاه‌های مطرح شده اعتماد اجتماعی در سرقت به عنف از محققین نظیر؛ زمیل (میستال، ۶۳: ۱۳۸۰)، وبر (پورتس، ۱۳۸۴: ۵- ۲۴۳)، فوکویاما (فوکویاما، ۱۳۷۹: ۱۱)، پاتنام^۱ (پاتنام، ۱۹۹۳: ۳۵)، کلمن^۲ (کلمن، ۱۹۹۹: ۹۷-۹۸)، پارسنز (ورسلی، ۱۳۷۳: ۴۸۷-۴۸۹)، جانسون (جانسون، ۱۹۹۳: ۶۶)، اعتماد به عنوان جوهره و اساس روابط و به مثابه ارزشمندترین و مهم‌ترین مولفه های سرمایه اجتماعی است. مجموع منابع بالقوه و بالفعلی است، که نتیجه مالکیت شبکه بادوامی از روابط نهادی شده بین افراد و عضویت آنها در گروه است. مطالعه نظریه‌های اعتماد، این حقیقت را آشکار می‌کند، فقدان اعتماد اجتماعی با رواج انحرافات اجتماعی، جرم و جنایت، فروپاشی خانواده، خودکشی، مصرف مواد مخدر، بیکاری، خشونت و... مترادف است (جانسون، ۱۹۹۳: ۱۴۱-۱۴۰) عواملی نظیر؛ روابط اجتماعی، حق شناسی، احترام، وفاداری، تعامل متقابل، تقویت هنجارهای مشترک، توسعه شبکه‌های مدنی، رفع نیاز ها، کاهش هزینه مشارکت های اجتماعی، کاهش ریسک در روابط اجتماعی، احساس هویت جمعی و گروهی، احساس وجود تصویری مشترک از آینده، هنجارها و ارزش‌های یکسان در تبادلات فیما بین، افزایش مبادلات اجتماعی، اطلاعات، بسط روابط بین گروهی، تجدید عواطف، تمایلات بین گروهی، درونی شدن ارزش‌ها و هنجارها، انسجام

1- Putnam
2- Coleman

اجتماعی و نظم، تامین منافع فردی و جمعی، صراحت، سهیم کردن، تمایلات همکاری جویانه، اطمینان (حمایت)، پذیرش، کاهش ترس، امید به پذیرش، حمایت و تائید، محبت و سعه صدر و... تاثیر مستقیم و غیرمستقیم در سرقت به عنف دارند.

انضباط اجتماعی: از دیدگاه جامعه‌شناسی، انضباط اجتماعی نوعی عمل درونی است که هر کدام از عناصر و واحدهای موجود در جامعه، به طور منظم و از طریق ارتباط پیوسته و منطقی که با یکدیگر و با کل نظام اجتماعی دارند، آن را کسب می‌کنند. البته؛ در ایجاد انضباط، فرایند اجتماعی شدن بیشترین سهم را داراست، فرایند اجتماعی شدن براساس فرآیند یادگیری شکل می‌گیرد. در جریان اجتماعی شدن، افراد شیوه‌های مورد توافق همگانی را فرا می‌گیرند. هنگامی که هنجارها درونی شوند، پایبندی به رعایت هنجارها به وجود می‌آید. از این رو می‌توان، انضباط اجتماعی را میزان پایبندی افراد به هنجارهای اجتماعی تلقی کرد (گیدنز، ۱۹۹۹). طبق نظریه‌ها و دیدگاه‌های مطرح شده انضباط اجتماعی در سرقت به عنف از محققین نظیر؛ وبر، پارسونز، دورکیم، جانسون، مرتون، هیرشی، اوهلین و... رعایت و پذیرش هنجارها و ارزش‌های اجتماعی، تسهیل در مناسبت‌های اجتماعی، پذیرش الگوهای فرهنگی، تقسیم کار، تفکیک مهارت‌ها و تخصص، سازگاری و انطباق با محیط اجتماعی، کارآمدی، رضایت‌مندی، اعتماد، وجود مکانیزم‌های جبرانی، وجود شبکه کنترلی موثر، پایین بودن میزان ناهنجاری‌ها و جرایم، پذیرش نمادها و برقراری عدالت‌در ارتباط با خرده نظام‌های فرهنگی اجتماعی، سیاسی و اقتصادی موثر است. طبق نظریه‌های یادگیری اجتماعی، آنومی، انتخاب عقلانی، تضاد، فرصت کجروی، پنجره‌های شکسته، کجروی شیوه‌های رفتاری است، که با هنجارها یا ارزش‌های اکثر اعضای یک گروه یا جامعه هموا نیست و موجب برهم خوردن تعادل اجتماعی و بی‌نظمی در ارزش‌ها، قواعد و الگوهای رفتاری جامعه می‌شود. در این خصوص نظریه پردازانی نظیر؛ هیرشی، ت. ر. کلس، و. نای، اف. توبی. ج، یلکینسن، سی گل، شاو و مک‌کی، دورکیم، مرتون، کلووارد و اوهلین، سمپسن و گروز، کلارک و لدرمن عواملی چون؛ احساس تعلق، تعهد، کنش اجتماعی، اعتقاد، دستیابی به اهداف، مقایسه اجتماعی، ارزیابی عدالت، مشاهده کجروی، فراهم بودن بسترهای کجروی، ضعف در پاسخ به نیازها، تجربه کجروی، پاداش و تشویق، پذیرش الگو، نگهداشت الگو، گرایش به سرمایه‌داری، ضعف نظام

کیفری، توزیع نابرابر قدرت، فاصله و سلطه طبقاتی، ناهنجاری در نظام تولید، ناهنجاری در روابط مالکیت، شهرنشینی و صنعتی شدن، ناهمگونی جمعیت، همبستگی محله، ناهمگونی قومی، فروپاشی خانواده، عدم نظارت بر گروه‌های همسالان، مشارکت سازمانی پائین، عدم تراکم شبکه‌های دوستانه و.. تاثیر مستقیم و غیرمستقیم در سرقت به عنف دارند.

ناکارآمدی خانواده در جریان جامعه‌پذیری: "گرین ۱۹۸۹، براوین سما، ۱۹۹۲، هیرشی، ۱۹۹۷، کالپدی، پاترسون نقش "خانواده" را در تربیت و تقویت مهارت‌های تصمیم‌گیری و در برابر کجروی‌ها و "مهارت نه گفتن" برای فرزندان بسیار موثر می‌دانند. چنانچه؛ خانواده به درستی نیازهای فرزندان خود را شناسایی و شکوفا نمایند. این امر باعث تسریع در کجروی فرزندان در جامعه می‌گردد. و در این راستا؛ طبق نظریه‌ها و دیدگاه‌های مطرحه شده نقصان و ناکارآمدی جریان جامعه‌پذیری از محققین نظیر؛ گرین ۱۹۸۹، براوین سما، ۱۹۹۲، هیرشی، ۱۹۹۷، بارت و دیگران ۱۹۹۷، وران و جانسون، ۱۹۸۹، هاو ۱۹۹۵، کا پالیدی و پاترسون ۱۹۹۱، هیرشی ۱۹۶۹، ماگاس و گامبوس ۱۹۹۳، برودی و فورهند ۱۹۹۳) ماترنی^۱ (۲۰۰۱) فیتراستون و دیگران، توماس، فارلوبارنز، ۹۹۴، نقل شده از ماترنی، (۲۰۰۱)، جانسون (۱۹۸۷)، فو سترو روبین (۱۹۸۸)، هال (۱۹۸۷)، کیل^۲ و کاوانگه^۳ (۲۰۰۰)، رایس^۴ (۲۰۰۱)، (فورهند و دیگران، ۱۹۸۸)، تاملینسون (۱۹۹۱)، (فورهد و دیگران (۱۹۸۶)، اسلاتر وهابز (۱۹۸۴)، لارس، کوی و کولینز (۱۹۹۸)، نقل از پاپالیا و دیگران (۲۰۰۲)، اعزازی (۱۳۷۶)، کی نیا (۱۳۷۴)، پارسا (۱۳۷۸)، محققیان (۱۳۷۸)، زنگنه (۱۳۸۱)، لافن^۵ و میشو^۶، برجیس^۷، خاکپور (۱۳۷۴)، پاکزاد (۱۳۸۶)، احمدی (۱۳۸۴)، تاج زمان (۱۳۷۶)، قائمی (۱۳۶۴)، عواملی که باعث بروز کجروی سرقت به عنف می‌شود عبارتند از: یادگیری شرطی کجروی براساس شاخص‌های تکرار، تقلید، پاداش و تنبیه و آزمایش و خطا، تقویت بسترهای کجروی، مشاهده کجروی از طریق وسایل ارتباط جمعی و الگوسازی آن،

1- Materni

2- Kil

3- Kavange

4- Rice

5- Lafen

6- Misho

7- Berjjs

برچسب های اجتماعی، ضعف در تطابق روانی- عاطفی و فکری شخص با محیط اجتماعی، همنشینی و ارتباط در ایام نوجوانی و جوانی با افراد کجرو قانون شکن، سلطه والدین، احساس عمیق عاجز بودن، کتک خوردن، احساس نا امنی در جامعه، ضعف در ارتباط با دیگران در جامعه، دریافت پاداش در قبال انجام رفتارهای خشونت آمیز، مشاهده رفتار خشونت آمیز دیگران، تقلید از افراد محبوب والگو در محیط پیرامون، همنشینی با افراد پرخاشگر و خشن در محیط فردی واجتماعی، ضعف کنترل اجتماعی «محدودیت های قانونی» خانواده ازهم پاشیده، نبود الگوی مقتدر در خانواده وجامعه، تعهدضعیف به جامعه، دلبستگی ضعیف به جامعه، مشارکت ضعیف در جامعه، اعتقاد ضعیف به جامعه، اختلافات درون گروهی، طرد از اجتماع وگروه، قطع ارتباط با دوستان، زندگی در محیط خانوادگی منحرف، تجارب تلخ در دوران کودکی، محرومیت از والدین «بی سرپرستی»، محرومیت از محبت والدین، بدسرپرستی، استفاده والدین از روش های سخت تنبیهی «تنبیه بدنی»، وجود فشارهای اجتماعی، معاشرت با افراد پرخاشگر، زندگی در محلات جرم خیز، وقوع رویداد منفی در زندگی فردی، و... تاثیر مستقیم و غیرمستقیم در سرقت به عنف دارند.

نقش رسانه : رسانه های جمعی غیر قابل کنترل مانند، ماهواره و اینترنت نقش بسزایی در گسترش فرهنگ کجروی و بزهکاری و انتقال آن به سایر بافت های اجتماعی ایفاء می کنند. طبق نظریه افتراقی ادوین ساترلند می توان چنین استنباط کرد که وسایل ارتباط جمعی در اشاعه خرده فرهنگ های ستیزه جو و رفتارهای واکنشی منحرف نقش بسزایی دارند. آلبرت باندورا تاکید ویژه ای بر نقش یادگیری مشاهده ای در آشنایی با رفتار می کند. وی مدعی است که غالب رفتارهای انسان از طریق مشاهده و در خلال فرآیند الگوسازی فرا گرفته می شود. بدین گونه او فراگیری از طریق الگوسازی را کارآمدتر از یادگیری از طریق تقویت افتراقی می داند. وی اساساً کجروی را رفتاری آموختنی می داند، که با تقویت گروه های مرجع، رسانه ها، و دستگاه قضایی مشروعیت می یابد. (سلیمی و داوری، ۱۳۸۰ : ۵۲۶-۵۲۴) نظریه تقلید تارد با نفوذ رسانه های تصویری و نقش های مجرمانه قهرمان این فیلم ها و سریال ها تقویت گشته است. بنابراین پخش فیلم ها و سریال های خشن وقرار دادن شخصیت ها و ستاره های سینمادر نقش انسان های بسیار خشن می تواند در فراگیری وگرایش افراد به ابراز خشونت تاثیر

بسزایی داشته باشد. طبق نظریه‌ها و دیدگاه‌های مطرح شده نقش‌رسانه در سرقت به عنف از محققین نظیر؛ (هرشی، ۱۹۶۹: ۲۶-۱۶ به نقل از، عالیه شکر بیگی). کیلفورد شاو و هنری مک‌کی، نظر باندورا (سلیمی - داوری، ۱۳۸۰: ۵۲۶-۵۲۴). کلووارد و اهلین. (احمدی، ۱۳۷۷: ۸۲)، کوهن (۱۹۵۵)، برکوویتز (۱۹۸۶) (امان اله، صفوی، ۱۳۷۲: ۸۳). عواملی مانند؛ ضعف تعلق خاطر افراد به جامعه، ضعف تعهد افراد به امور متداول زندگی روزمره، ضعف در هم‌نوایی با هنجارهای اجتماعی، ضعف در درگیری شدن افراد در فعالیت‌های مختلف زندگی، ضعف در اعتقاد به نظام‌های هنجاری جامعه، که قابل انتقال بودن ارزش‌های انحرافی همچون دیگر ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی، نقش رسانه‌های جمعی غیر قابل کنترل مانند، ماهواره و اینترنت در الگوسازی نمادین خرده فرهنگ‌های ستیزه‌جو و رفتارهای واکنشی منحرف، ضعف در نظارت پاداش و یا تنبیه در اصل تقلید و اصل منع مشاهده کجروی، مشاهده خشونت و پرخاشگری در درون خانواده‌ها، پاداش به برخی از خرده فرهنگ‌های پرخاشگری، پاسخی مقطعی (یعنی از قبل طراحی نشده) به فرصت‌های کجروی، برخورد غیر منطقی فرد با موقعیت متضاد با اشکال گوناگون اقتدار خود، یادگیری و اخذ شگردهای رفتار مجرمانه در محیط‌های که فرصت‌های جرم و آسیب وجود دارد، ادغام صورت ارزش‌های گروه بهنجار و نابهنجار در مناطق جرم خیز، ضعف در عرضه ارزش‌های اجتماعی مورد قبول جامعه به نوجوانان، تماشای سریال‌ها و فیلم‌های خشن، مشاهده آلات و ابزار پرخاشگری، انجام بازی‌های رایانه‌ای خشن و جوانان و تاثیر مستقیم و غیرمستقیم در سرقت به عنف دارند.

شرایط محیطی و جغرافیایی: کوپر، اسمیت، گریسلر، دیروزیر، پاترسن، دیوس، ۱۹۹۵ هنگامی که افرادی که با اشخاص پرخاشگر معاشرت می‌کنند، خودشان به تبعیت الگوهای پرخاشگرانه ترغیب می‌شوند. افراد تحت تاثیر محله خود نیز قرار می‌گیرند. افرادی که در محله پرخطر زندگی می‌کنند در مقایسه با افراد ساکن محله‌های کم‌خطر مشکلات اجتماعی و رفتاری بیشتری دارند. هر قدر تراکم در ناحیه یا منطقه‌ای از شهر بیشتر باشد احتمال وقوع جرم افزایش می‌یابد تراکم جمعیت و صنعتی شدن به عنوان معضل جدید، آسیب‌های روحی ساکنان شهرهای بزرگ را دامن می‌زند (پرفیت، ۱۳۷۸: ۱۱۶). طبق نظریه‌ها و دیدگاه‌های مطرح شده شرایط محیطی و جغرافیایی از

محققین نظیر؛ کوپر، اسمیت، گریسلر، دیروزر، پاترسن، دیوس (۱۹۹۵)، (پرفیت، ۱۳۷۸: ۱۱۶)، رابرت ازرا پارک، (وایت، ۱۳۸۳: ۱۷۱)، شرمن، گارتین و برگر (۱۹۸۹)، (بروکویتس، ۱۹۶۸: ۳۱۹)، ژنتیکی وُد (۱۹۸۱)، جیکوب (۱۹۶۱)، آنجل (۱۹۶۹) اسکار نیومن (۱۹۷۲) (آنجل، ۱۹۸۷: ۱۰۲)، (حبیبی، ۱۳۸۱: ۱۱۹)، (مدنی پور، ۱۳۷۹: ۱۲۰)، شرمن، کارتین، برگر (۱۹۶۹)، (Felson, Clark, 1998, P.15)، امیل دورکیم (شرمن، ۱۹۸۹: ۵۵-۲۷). عواملی نظیر؛ تراکم جمعیت، وجود مناطق حاشیه نشین، باور نداشتن یا نپذیرفتن فرهنگ و باورهای بومی افراد محله، شرایط آب و هوای جنوب، بافت کوچه‌ها و خیابان‌های قدیمی در سطح شهر، گرما، ایجاد مزاحمت و دردسر در محله، داشتن دوستان خشونت طلب پرخاشگر با سابقه دستگیری، زندگی در محله‌های آسیب دیده و... تاثیر مستقیم و غیرمستقیم در سرقت به عنف دارند.

تأثیر گروه همسالان: طبق نظریه‌ها و دیدگاه‌های مطرح شده تأثیر گروه همسالان در سرقت به عنف از محققین نظیر؛ کوهن^۱ (۱۹۵۵) و ماتزا^۲ (۱۹۶۴) (احمدی، ۱۳۸۴: ۱۳۹-۱۴۰)، مرتن (۱۹۵۷) (قربان حسینی، ۱۳۸۱: ۲۸۴)، کلیفورد شاو^۳ و هنری مک مک کی^۴ (۱۹۲۳) (کی نیا، ۱۴۲۰: ۶۳) (مک کی، ۱۹۹۲)، ساترلند (۱۹۶۶) (کی نیا، ۱۴۲۰: ۶۳)، عواملی مانند؛ پذیرش الگوهای بزهکاری و فنون قانون گریزی در ارتباط با دوستان ناباب، ارضای نیازها از طریق تماس با دوستان ناباب، یادگیری الگوهای بزهکاری از بچه‌های محل، یادگیری الگوهای بزهکاری از دوستان ناباب، یادگیری الگوهای بزهکاری از دوستان منحرف و معتاد، برقراری تماس با دوستان ناباب در سن نوجوانی و بلوغ، برقراری تماس با دوستان ناباب در سن جوانی، برقراری تماس با دوستان ناباب در سن بزرگسالی، تماس با دوستان ناباب در کوچه و خیابان، همنشینی و زندگی با دوستان ناباب در مکان مشترک، روابط در مدرسه، نوع همبازی‌ها و گروه همسالان، عضویت در گروه‌های مختلف و.. تأثیر مستقیم و غیرمستقیم در سرقت به عنف دارند.

1- KooHew
2- Matzu
3- Show
4- Mckay

ضعف اعتقادات مذهبی: طبق نظریه‌ها و دیدگاه‌های مطرحه شده تأثیر دینداری در سرقت به عنف از محققین نظیر؛ (صادری، ویلسون، ۱۳۸۲: ۱۷۹)، (ریترز، ۱۳۷۴: ۱۳۱)، (ترنر، ۱۳۷۳، ۵۳)، پارسونز (دانایی، ۱۳۸۹: ۵۶). عواملی مانند؛ توجه به انحراف هنجار و باورها، نگهداشت الگوهای فرهنگی، عدم کاربرد نظارت شدید و اجبار در قواعد، هنجار و ارزش‌های جامعه، فراهم آوردن فرصت‌های نقشی گسترده برای مشارکت اعضای جامعه و بستر سازی برای ابراز وجود افراد جامعه، مدیریت و برنامه ریزی در انتقال قواعد، هنجار و ارزش‌های فرهنگی، کمک به درونی کردن هنجارها و ارزش‌های فرهنگی، تقویت ساختارهای الگوی رفتاری در فرآیند جامعه‌پذیری مثل خانواده، مدرسه، سهیم نمودن افراد جامعه همراه با مسئولیت‌پذیری در خصوص قواعد، هنجار و ارزش‌های فرهنگی، و.. تأثیر مستقیم و غیرمستقیم در سرقت به عنف دارند.

فقر بیکاری: گیلهم نیز معتقد است وضعیت شغلی از مهم‌ترین عوامل بروز خشونت‌هاست معمولاً افراد بیکار، با احتمال بیشتری اقدام به رفتارهای خشونت آمیزی می‌کنند. افراد شاغل چون اعتماد به نفس بالاتری دارند، استفاده از رفتار خشونت‌آمیز را کمتر روا می‌دارند. شغل، مهم‌ترین عاملی است که وضعیت اقتصادی و پایگاه اجتماعی و فرهنگی را تعیین می‌کند. در واقع شاغل بودن یا بیکار بودن از مهم‌ترین متغیرهای پیش‌بینی‌کننده در وضعیت روانی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی افراد است. هر قدر وضعیت اقتصادی فرد بدتر باشد، محدودیت‌های بیشتری دارد رفتارهای خشونت‌آمیز بیشتری روا می‌دارد. آلفورد نیز گزارش می‌دهد بیکاری، عاملی در گرایش افراد به رفتارهای خشونت‌آمیز است (جلالی - رهبریان، ۲۲: ۱۳۷۶). طبق نظریه‌ها و دیدگاه‌های مطرحه شده فقر و بیکاری از محققین نظیر؛ پلفورد (به نقل از جلالی و رهبریان، ۲۲: ۱۳۷۶)، هامپتون و گلز (۱۹۹۴) (به نقل از قاضی طباطبایی و تبریزی و همکاران، ، ۲۵: ۱۳۸۰)، (Smith, 1973, P. 44) رید (۲۰۰۰) (به نقل از احمدی، ۱۳۸۴: ۱۹۸). عواملی نظیر؛ نداشتن مایحتاج اولیه زندگی، داشتن احساس زندگی مرفه، احساس بی‌عدالتی در جامعه، فراهم نبودن بسترهای شغل و کار مناسب، فقر مادی خانواده، ضعف سازمان‌های حمایتی نظیر؛ بهداشتی، نداشتن برنامه‌ای برای اوقات فراقت در دوران نوجوانی و جوانی، بالا رفتن مخارج زندگی، افزایش بی‌رویه

جمعیت - تغییرات سریع در الگوهای مصرف و... تاثیر مستقیم و غیرمستقیم در سرقت به عنف دارند.

فرضیه تحقیق

فرضیه‌های اصلی

بین تأثیر اجتماعی اجتماعی، اقتصادی، جمعیتی، فرهنگی و گرایش افراد به سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه‌های فرعی:

- به نظر می‌رسد بین ضعف اعتماد اجتماعی و گرایش فرد به سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.
- به نظر می‌رسد بین ضعف انضباط اجتماعی و گرایش فرد به سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.
- به نظر می‌رسد بین الگو پذیری از رسانه‌های تصویری و گرایش به سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.
- به نظر می‌رسد بین نقش گروه همسالان و گرایش به سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.
- به نظر می‌رسد بین نقصان و ناکارآمدی جریان جامعه‌پذیری و گرایش به سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.
- به نظر می‌رسد بین فقر و بیکاری و گرایش فرد به سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.
- به نظر می‌رسد بین شرایط محیطی و جغرافیایی و گرایش به سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.
- به نظر می‌رسد بین ناکامی و محرومیت گرایش به سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.

- به نظر می‌رسد بین ضعف در باورها و اعتقادات دینی و سرقت به عنف رابطه معناداری وجود دارد.

روش‌شناسی تحقیق

در این مقاله از روش مطالعه موردی، بیش از همه، یک رویکرد است که بر اساس آن، هر واحد اجتماعی همچون یک کل در نظر گرفته می‌شود؛ حال این واحد اجتماعی می‌تواند یک فرد، یک خانواده، یک نهاد اجتماعی و حتی یک جامعه باشد (ساروخانی، ۱۳۸۷: ۲۹۶). اکثر مطالعاتی که با استفاده از روش‌های موردی صورت می‌گیرند، بر اساس شناخت رفتار فرد، با در نظر گرفتن تمامی محیط پیرامون او تحقق می‌پذیرند (همان: ۳۰۳). پژوهش به صورت مقطعی و روش نمونه‌گیری به صورت غیر احتمالی و از نوع سهمیه‌ای می‌باشد و تکنیک جمع‌آوری داده‌ها بصورت تکمیل پرسشنامه، انجام گرفته است. جامعه آماری در این تحقیق شامل ۳۰ سارق دستگیر شده که توسط پلیس آگاهی، اداره کل زندان استان با تکنیک مصاحبه، بوده است که در چند دوره پیوسته مصاحبه عمیق با متهمین به سرقت به عنف صورت گرفت.

در این بخش به دلیل ماهیت فاصله‌ای متغیرهای مستقل و وابسته از آزمون همبستگی پیرسون استفاده نموده‌ایم.

جدول ۴-۱۳: ماتریس ضرایب همبستگی ارتباط متغیر وابسته سرقت به عنف با متغیرهای مستقل

شاخص‌ها	ضریب پیرسن	سطح معنی داری	تعداد	ضریب پیرسن	سطح معنی داری	تعداد	ضریب پیرسن	سطح معنی داری	تعداد	ضریب پیرسن	سطح معنی داری	تعداد	ضریب پیرسن	سطح معنی داری	تعداد	ضریب پیرسن	سطح معنی داری	تعداد
سرقته به عنف	ضریب پیرسن																	
	سطح معنی داری		۱															
	تعداد		۱۵															
ناکامی و محرومیت	ضریب پیرسن																	
	سطح معنی داری				۰/۰۰۲													
	تعداد		۱۵		۱۹													
ضعف اعتماد	ضریب پیرسن																	
	سطح معنی داری				۰/۱۴۴													
	تعداد		۱۵		۱۹													
ضعف انضباط اجتماعی	ضریب پیرسن																	
	سطح معنی داری				۰/۰۰۰													
	تعداد		۱۵		۱۹													
نقصان و ناکارآمدی جریان جامعه‌پذیری	ضریب پیرسن																	
	سطح معنی داری				۰/۰۰۰													
	تعداد		۱۵		۱۹													
رسانه‌های تصویری	ضریب پیرسن																	
	ضریب پیرسن																	
	تعداد		۱۵		۱۹													

«شرایط محیطی و جغرافیایی»، «نقش گروه همسالان»، «فقر و بیکاری» نشان می‌دهد، ارتباط سطح معناداری ($\alpha = 0.001$) و با احتمال صحت ۰.۹۹/۹۹٪ ارتباط بسیار قوی با یکدیگر دارند، به این معنی مؤلفه‌های انتخابی تاثیر زیادی بر سرقت به عنف دارند.

آمارهای چند متغیری (تحلیل رگرسیونی)

در این بخش از رگرسیون چندگانه خطی با تکنیک گام به گام ۱ جهت برازشی مدل استفاده گردیده است. که نتایج در قالب جدول زیر ارائه شده است.

جدول: رگرسیون چند گانه شاخص‌های متغیر مستقل بر متغیر وابسته سرقت به عنف

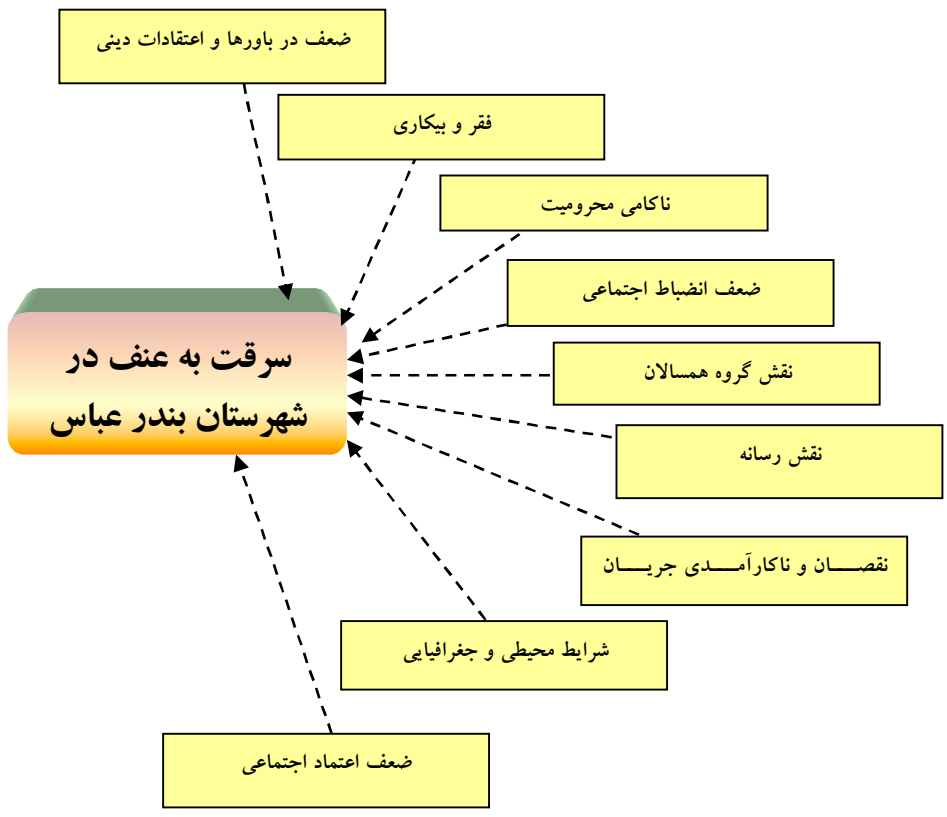
مدل ۹	مدل ۸	مدل ۷	مدل ۶	مدل ۵	مدل ۴	مدل ۳	مدل ۲	مدل ۱	مدل‌ها متغیرهای مستقل
۰/۴۰۳*** (۳۶/۴۹۵)	۰/۳۹۶*** (۳۴/۰۵۶)	*** ۰/۴۸۲ (۲۳/۵۳۷)	-	-	-	۰/۴۵۹** (۲۲/۳۴۹)	-۰/۸۶۱ (-۷/۷۲۴)	-۰/۷۲۴*** (-۳/۷۸۷)	ناکامی و محرومیت
-۰/۰۹۶*** (-۴/۴۸)		-	-	-	-	-	۰/۵۹۴*** (۵/۳۲۹)		ضعف اعتماد
۰/۳۴*** (۸/۷۶۹)	۵۷۸ (۴/۴۹۱)	۵۷۸*** (۴/۴۹۱)	۵۷۸*** (۴/۴۹۱)	۰/۵۷۸*** (۴/۴۹۱)	۹۲۷*** (۸/۹۴۱)	۰/۹۲۷*** (۸/۹۴۱)	-	-	ضعف انضباط اجتماعی
۰/۲۶۹*** (۸/۳۷۴)			-	-	-	-	-	-	نقصان و ناکارآمدی جریان جامعه‌پذیری
۰/۳۲۳*** (۳۲/۱۷۷)	۵۷۸*** (۴/۴۹۱)	۵۷۸*** (۴/۴۹۱)	۰/۴۳۷*** (۳/۳۹۲)	۰/۴۳۷*** (۳/۳۹۲)	-	-	-	-	رسانه‌های تصویری
-۰/۱۱۷۶*** (-۶/۳۶۹)	-	-	-	-	-	-	-	-	شرایط محیطی و جغرافیایی
-۰/۰۶۸*** (-۶/۹۲۸)	-	-	-	-	-	-	-	-	ضعف در باورها و اعتقادات دینی
۰/۳۲۳*** (۳۲/۱۷۷)	-	-	-	-	-	-	-	-	نقش گروه همسالان
۰/۴۳۶*** (۱۵/۱۷)	-	-	-	-	-	-	-	-	فقر و بیکاری

مدل ۹	مدل ۸	مدل ۷	مدل ۶	مدل ۵	مدل ۴	مدل ۳	مدل ۲	مدل ۱	مدل‌ها متغیرهای مستقل
۰/۹۹۹	۰/۹۲۹	۰/۹۲۹	۰/۹۲۹	۰/۹۲۹	۰/۸۶۰	۰/۸۶۰	۰/۸۵۹	۰/۵۲۴	ضریب تعیین R ^۲
۰/۹۹۸	۰/۹۱۷	۰/۹۱۷	۰/۹۱۷	۰/۹۱۷	۰/۸۴۹	۰/۸۴۹	۰/۸۳۵	۰/۴۸۸	ضریب تعدیل شده R ^۲ adj
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	فراوانی (N)

❖ اعداد داخل پرانتز نسبت T می باشد (اعداد بزرگتر از ۲ نشانه معنادار بودن است)

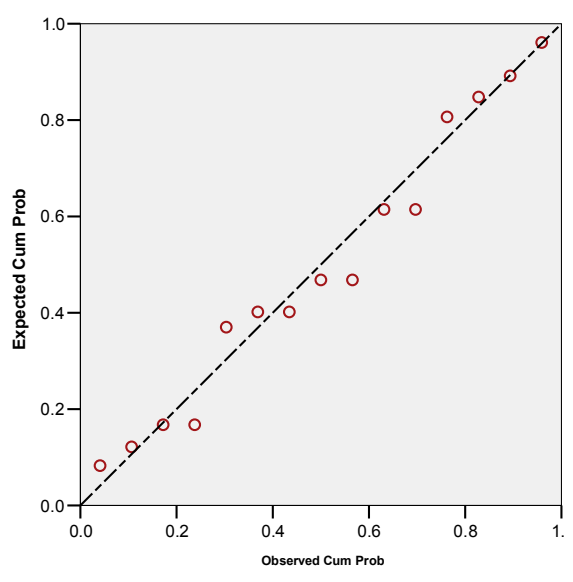
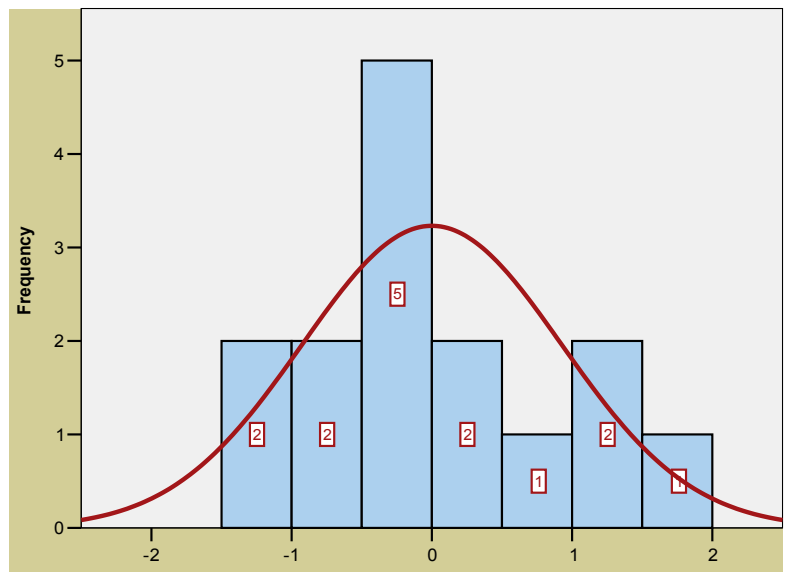
همان طور که در جدول بالا مشاهده می‌شود؛ متغیرهای مستقل به صورت مرحله‌ای و جداگانه بر متغیر وابسته سرقت به عنف ارائه شد. در نتیجه؛ مدل ۹ بر اساس بیشترین مقدار beta به عنوان مدل پژوهش انتخاب شده است. و برای پرهیز از طولانی شدن توصیف مقادیر بدست آمده برای فرآیند هر مدل از توصیف تمام مدل‌ها به صورت تک به تک خودداری شد در نتیجه؛ یافته‌های جدول نشان می‌دهد که در مدل‌های شماره ۱ تا ۹، معرف‌های تأثیرگذار بر سرقت‌های عنف هر کدام به صورت جداگانه وارد مدل رگرسیونی شده‌اند. در بین آنها مدل ۹ با شاخص‌های «ضعف در باورها و اعتقادات دینی»، «فقر و بیکاری»، «ناکامی و محرومیت»، «ضعف انضباط اجتماعی»، نقش گروه همسالان»، «نقش رسانه»، «نقصان و ناکارآمدی جریان جامعه‌پذیری»، «شرایط محیطی و جغرافیایی» «ضعف اعتماد» به ترتیب تأثیرگذاری با مقدار beta (۰/۶۸)، beta (۰/۴۳)، beta (۰/۴۰)، beta (۰/۳۴)، beta (۰/۳۲)، beta (۰/۳۲)، beta (۰/۲۶)، beta (۰/۱۷) و beta (۰/۹۶) در سطح عالی با (احتمال صحت ۹۹/۹ درصد) بیشترین میزان سرقت به عنف را تبیین نمودند. بنابراین؛ با توجه یافته‌های رگرسیون چندگانه جدول بالا می‌توان تحلیل مسیر زیر مدل فرضیه را اثبات کرد:

چارت: مدل تحلیل مسیر رگرسیونی متغیرهای مستقل باقیمانده در مدل رگرسیونی بر متغیر وابسته سرقت به عنف

نمودار: هیستو گرام مدل متغیرهای مستقل باقیمانده در مدل رگرسیونی بر متغیر وابسته سرقت به عنف

متغیر وابسته سرقت به عنف

نمودار: پراکنش متغیر سرقت به عنف با متغیرهای مستقل باقیمانده در مدل رگرسیونی

نتیجه گیری

جامعه بدون جرم وجود ندارد و تصوری که جامعه بدون جرم و بزهکاری وبه عنوان یک مدینه فاضله وجود داشته باشد امری ناممکن است. نگاه ما به جرایم به معنای پذیرش رفتارهای مجرمانه و بی‌اعتنایی به هنجارها و ارزش‌های حاکم بر جامعه نیست بلکه ما بر این باوریم که بی‌قانونی و پشت پا زدن به ارزشها و باید ها و نبایدها مورد پذیرش اکثریت افراد جامعه یک معضل و مشکل اجتماعی است که در تمامی جوامع وجود دارد ولی بایستی به عنوان یک واقعیت و نه به عنوان حقیقت مورد بررسی قرار گیرد. جرم را در هر فعلی که قانون برای آن مجازات تعیین کرده باشد، تعریف کرده اند. این تعریف به خوبی نشان می دهد که اینگونه رفتارها به عنوان یک معضل و مسأله اجتماعی می‌بایست مورد توجه مسئولان جامعه و کارشناسان و محقق آن اجتماعی قرار گیرد باید برای جامعه‌ای که کمترین میزان جرم را داراست. برنامه‌ریزی کرد و مردم را برای تعاملات روان و شایسته که کمترین میزان هزینه اجتماعی را داشته باشد آموزش داد و مراقبت کرد برای داشتن جامعه‌ای سالم شاید برخورد با مجرم سادترین راه حل باشد ولی یقیناً موثرترین و کم هزینه ترین راه حل نخواهد بود اقدام درست و اصولی، توجه منشاءها و زمینه‌های جرم خیز و مجرم پرور است و لذا بجای برخورد با معلول باید با علت‌ها مبارزه کرد هر پدیده اجتماعی و از جمله جرم سرقت مبتنی بر علت‌های متعدد است و تا آنها را نشناسیم و برای حذف بسترها و ریشه‌های آن تلاش نکنیم همواره مجرم جدیدی بوجود خواهد آمد و اداره امور جامعه را با مشکلات و چالش‌های جدیدتری مواجه خواهد کرد. به محض آنکه از مجرم و جرم سخن به میان می آید، ذهن‌ها متوجه ابزارهای کنترل رسمی از جمله پلیس و دستگاه قضایی می‌شود حال آنکه اقدامات قضایی و انتظامی در پایان فرایند کنترل جرم و مجرم قرار می‌گیرند حتی پیشگیری انتظامی که نوعی عدم امکان وقوع جرم در نظر می‌گیرد همه اقدامات مورد نیاز برای پیشگیری از وقوع جرم نیست راه اساسی تر پیشگیری اجتماعی است زیرا در فرایند اجتماعی شدن و جامعه پذیری فرد که تولد تا مرگ استمرار دارد اتفاقاتی رخ می‌دهد که در نتیجه آن یک فرد مفید و سازنده یک عنصر مزاحم و سربار جامعه تبدیل می‌شود در پیشگیری اجتماعی باید در صدد شناخت این اتفاقات بود و برای حذف این عوامل تلاش کرد تا عمل به قانون و مقررات و پایبندی به ارزش‌ها و هنجارها در درون ذهن و

باور افراد جامعه خانه بگیرد و وجهه نظر و رویکرد افراد را تغییر دهد. در این صورت است که می‌توان انتظار داشت رفتاری که نمود و تظاهر افراد است، در همه جا و بدون نیاز به حضور پلیس و ماموران کنترل رسمی و حافظان قوانین و مقررات به صورت خود انگیخته در چارچوب ارزشها فرهنگ و معتقدات افراد جامعه صورت پذیرد. باید پذیرفت که سرانجام پلیس، پلیس است. و وظایف و ساز و کارها خاص خودش را داراست. و نباید از پلیس انتظار داشت که نقش خانواده، مدرسه، رسانه‌ها، روحانیون، جامعه شناسان، علمای علم تعلیم و تربیت و... را بر عهده گیرد. زورگیری موجب افزایش اضطراب و بی‌اعتمادی در جامعه می‌شود. زورگیری مفهومی است که مدتی است در فرهنگ ما وارد شده و براساس آن افرادی به زور و اجبار اموال مردم را می‌گیرند. قتل، ضرب و جرح از جمله پیامدهای زورگیری است، با توجه به اینکه زورگیر به سلاح سرد مجهز است، می‌تواند خسارت‌هایی را به قربانی خود وارد کند این درحالیست که زورگیران هیبت خاصی در جامعه ندارند و نمی‌توانند آنان را از قبل شناسایی کرد در خصوص ریشه‌های این پدیده می‌توان گفت: "منشاء اصلی پدیده زورگیری موضوعات اقتصادی و پواین بودن اخلاق اجتماعی است. که در تحقیق حاضر به اثبات رسید که ضعف اعتقادات مذهبی به عنوان عامل اول تأثیرگذار بوده است. در برخی از موارد نیز زورگیر به دلیل بیماری یا رفتار سادیسمی دست به زورگیری می‌زند به طوریکه تنها هدف آن آزار و اذیت دیگران است. شرایط محیطی در وقوع جرم زورگیری نیز موثر است. زورگیران به دنبال فضاهایی هستند تا بتوانند اعمال مجرمانه خود را به راحتی انجام دهند به طوری که به شگردهای مختلف قربانیان خود را به مناطق خلوت کشانده و با یک نقشه از پیش تعیین شده دست به زورگیری می‌زنند. فضاهای شهری باید طوری طراحی شده باشد که از وضوح کاملی برخوردار باشد تا زمینه وقوع چنین جرایمی کاهش یابد به طور مثال تفرجگاه‌ها، پارک‌ها و جاهای خلوت باید از روشنایی کافی برخوردار بوده و پلیس هم نظارت کاملی بر این مناطق داشته باشد در رابطه با پیشگیری از این جرم مطالعه و بررسی بر روی متهمان زورگیری از جمله راهکارهایی موثر در پیشگیری از وقوع جرم است. پلیس باید با بالا بردن توانایی‌های خود به گونه‌ای عمل کند که مجرمان احساس کنند، ماموران پلیس از هوشیاری و توانایی بسیار زیادی برخوردارند و اقدامات پلیسی باید بسیار جلوتر از اعمال مجرمان باشد تا مجرمان نتوانند به راحتی اقدامات خود را

انجام دهند. بسیاری از متهمان پس از آزادی از زندان مجدداً به جرم خود روی می‌آورند که این موضوع یک نوع دهن کجی به جامعه است و مراجع قضایی باید برخوردهای سخت‌گیرانه‌تری نسبت به اینگونه جرایم داشته باشند. نیروی انتظامی باید در خصوص کاهش جرایم زورگیری تدابیری بیاندهد و با افزایش نیرو و افزایش دوربین‌ها در حوزه‌های کم تردد و حوزه‌هایی که گشت خیلی جواب نمی‌دهد، ضریب امنیت این مناطق را افزایش دهند. همچنین سیستم قضایی باید با افزایش شدت مجازات‌ها، هزینه ارتکاب زورگیری را افزایش دهد. اگر چه شهروندان در رابطه با استفاده از سلاح‌ها آموزشی ندیده‌اند اما زورگیران در این زمینه به لحاظ تجربی و تعاملات روزمره دارای مهارت‌هایی هستند؛ در نتیجه در زمان مواجهه با زورگیران بهتر است که شهروندان از تجمعات فیزیکی خودداری کنند و بعد از آن پیگیری‌های لازم را انجام دهند زیرا هر گونه مقاومت ممکن است منجر به آسیب‌های جدی برای فرد شود. در تحلیل این مسئله به این نکته می‌شود اشاره کرد: زیاده‌طلبی و زیاده‌خواهی از جمله مشکلات اساسی در جامعه است به طوری که برخی افراد که توانایی رسیدن به آمال و آرزوهای خود را ندارند تصمیم می‌گیرند از راه‌های خلاف همچون زورگیری از دسترنج دیگران به زیاده‌خواهی‌های خود برسند. وقوع جرایمی همچون زورگویی در جامعه احساس امنیت اجتماعی را از بین می‌برد و زمانی که احساس امنیت از بین رفت اعتماد در بین افراد جامعه کاهش می‌یابد که در این مقاله مشخص گردید بین ضعف اعتماد فرد سارق و سرقت رابطه معناداری وجود دارد. در جامعه‌ای که مردم نسبت به شهروندان دیگر احساس مسئولیت کمتری می‌کنند به طوری که از احوال همدیگر بی‌خبر هستند این گونه جرایم که با خشونت و تهدید همراه است، افزایش پیدا می‌کند در خصوص پیشگیری و برخورد با این مسئله این نکته حائز اهمیت است: آموزش شهروندان از جمله زنان برای مقابله با چنین جرایمی تأثیرگذار است. باید به مردم آموزش داده شود که در صورت مواجهه با چنین جرایمی چگونه فرد زورگیر را شناسایی کنند تا زمانی که حتی به عنوان یک شاهد از سوی پلیس دعوت شدند بتوانند فرد مورد نظر را گزارش کنند. آموزش این موضوع که چگونه می‌توان آدم‌های مشکوک را تشخیص داد هم از دیگر راهکارهایی است که می‌تواند در پیشگیری از وقوع چنین جرایمی در جامعه تأثیرگذار باشد. برخورد قانونی با زورگیران از دیگر راهکارهای موثر در پیشگیری از وقوع

جرم است. جرایمی که ایجاد ناامنی اجتماعی می‌کنند مانند زورگویی باید از مجازات‌های بسیار شدیدی برخوردار باشند. چون در چنین جرایمی اگر قربانی در مقابل زورگیر مقاومت نشان دهد ممکن است کشته شود. نظارت پلیس به محیط‌هایی مانند پارک‌ها، مناطق خلوت و به صورت نامحسوس باید وجود داشته باشد تا مجرمان در مناطق خلوت و پرت زمینه ارتکاب جرم را نداشته باشند. قوانین را باید به شکلی تغییر دهیم که مردم بتوانند به راحتی این‌گونه جرایم را به مراجع ذیربط گزارش دهند و هیچ‌گونه ترسی از تهدید از سوی مجرمان نداشته باشند. هدف از زورگیری به دست آوردن منابع اقتصادی است که این امر به شیوه‌های مختلف از جمله دزدی، کیف زنی، سرقت مسلحانه، کلاهبرداری و زورگیری می‌تواند صورت پذیرد. طبق نظریه کنش عقلانی، انسان‌ها برای انجام یک کنش خاص محاسبه سود و زیان می‌کنند و در سطح اجتماعی، فراوانی کنشی که نسبت سود به هزینه آن بیش از بقیه باشد، افزایش بیشتری پیدا می‌کند بنابراین می‌توان نتیجه گرفت نسبت فایده به هزینه زورگیری به نسبت سایر جرایم جایگزین بیشتر است. به نظر می‌رسد یکی از عوامل افزایش زورگیری یا به طور عام‌تر ارتکاب جرایم با هدف اقتصادی خشن، ارتقا و توسعه تکنولوژی‌های امنیتی در منازل، محل کار، خودروها و... است. این امر باعث شده تا نسبت فایده به هزینه در جرایم دزدی اقتصادی کاهش پیدا کند و مجرمان به سمت جرایم خشن از جمله زورگیری سوق پیدا کنند، به عبارتی با افزایش ضریب امنیتی در جامعه، افراد به سمت جرایم خشن می‌روند که نتایج مبین این مسئله است که شرایط اقتصادی فرد سارق در سرقت او تاثیر گذار بوده است. در تحلیل هزینه و فایده در ارتکاب زورگیری مبتنی بر نظریه هزینه فایده، چهار عامل در ارتکاب افراد به یک جرم موثر است که عبارتند از میزان فایده، احتمال دستیابی به فایده، احتمال پرداخت هزینه و میزان هزینه، بنابراین برای کاهش میزان جرایم زورگیری بایستی احتمال پرداخت هزینه و میزان آن را افزایش و احتمال دستیابی به فایده و میزان آن را کاهش داد. به نظر می‌رسد در زورگیری، افراد نسبت به هزینه‌هایی که می‌پردازند، نزدیک و سریع به مقصود خود دست پیدا می‌کنند لذا این پدیده افزایش زیادی در جامعه دارد طبق نتایج این مطالعه موردی انجام شده می‌توان عوامل افزایش احتمال ارتکاب جرم سرقت به عنف ارتباط معناداری با متغیرهای «ضعف در باورها و اعتقادات دینی»، «فقر و بیکاری»، «

ناکامی و محرومیت»، «ضعف انضباط اجتماعی»، نقش گروه همسالان»، «ضعف اطلاع رسانی رسانه»، «نقصان و ناکارآمدی جریان جامعه‌پذیری»، «شرایط محیطی و جغرافیایی» «ضعف اعتماد» دارد که در نهایت فرد را به سمت جرم سرقت سوق می‌دهند. بنابراین لازم است که تاکید اصلی مسئولان جامعه بر روی این دسته از متغیرها متمرکز شود تا در نهایت بتوان به شرایط مطلوب اجتماعی دست یافت. بهبود اوضاع اقتصادی جوانان و فراهم کردن شرایط کاری برای هریک از آنها از میزان محرومیت نسبی آنان می‌کاهد و درضمن آنان را به دیگر کنش‌گران جامعه پیوند می‌زند و به این طریق کنترل اجتماعی جوانان افزایش پیدا می‌کند. از طرفی جامعه ما در شرایط گذار به سر می‌برد که به ناچار از برخی نا هماهنگی‌ها رنج می‌برد و بایستی به مرور زمان آنها را تخفیف داد. نهاد خانواده در این شرایط ممکن است به آسیب‌های زیادی دچار شود که لازم است والدین از این آسیب‌ها اطلاع داشته باشند و با رفتارهای مناسب خود این آسیب‌ها را تخفیف دهند و یا از شکل‌گیری آنها ممانعت به عمل آورند. اطلاع رسانی در خصوص انواع آسیب‌ها و مسایل خانواده در طی دوران گذار، می‌تواند بر عهده صدا و سیما باشد تا از طریق برنامه‌های مفید و پیام‌های تبلیغی موثر، از بروز این آسیب‌ها جلوگیری کند. جوانی دوره بحران است و لازم است که والدین به این امر واقف باشند. والدین در بسیاری از موارد خواهان آن هستند که فرزندانشان را با معیارهای ارزشی که خود پرورش یافته‌اند، تربیت کنند. به همین دلیل ستیزه بین جوانان و والدین رخ می‌دهد. این ستیزه و برخورد عقاید باعث فاصله گرفتن جوان از خانواده و روی آوردن به سمت کسانی می‌شود که ممکن است رفتارهایشان با معیارها و هنجارهای جامعه همخوانی چندانی نداشته باشد. بنابراین هر اندازه روابط بین فرزندان و خانواده حفظ شود؛ اولاً بر میزان سرمایه اجتماعی جوانان و پیوند آنان با خانواده افزوده می‌شود و از سویی احتمال ارتکاب جرم، از سوی آنان کاسته می‌شود. بنابراین تاکید بر نهاد خانواده و روابط صحیح بین والدین و فرزندان از جمله زمینه‌هایی است که سازمان صدا و سیما می‌تواند در این راستا فعالیت کند. البته به این مهم توجه داشت که در این مسیر وطنی فرایند مجرم شدن، هیچ‌گاه مجرم به تنهایی مقصر نیست، بلکه در غالب اوقات این شرایط اجتماعی است که فرد را در این مسیر قرار می‌دهد و وی را یک مجرم تبدیل می‌کند. پس در این امر پیشگیری از جرایم، بایستی به این

مساله توجه داشت که نباید فرد رامقصر دانست و با ارائه راه حل های فردی گناه این مساله از گردن جامعه برداریم، بلکه با تاکید بر زمینه های اجتماعی جرم وانحراف و تغییر آن شرایط می توان فرد را در مسیر اصلی وسالم قرار داد.

پیشنهادات

پیشنهادات اجتماعی

- از آنجایی که یکی عوامل آسیب پذیری فرزندان ضعف « نظارت غیر مستقیم خانواده در نحوه تربیت فرزندان»، « نظارت مستقیم خانواده در نحوه تربیت فرزندان» و « کمبودهای محبت والدین در زندگی» پیشنهاد می گردد. برنامه های آموزشی مهارت های زندگی به خانواده های مستعد بزهکاری در برنامه های آموزشی و تربیتی قراگیرد.
- از آنجایی که یکی عوامل آسیب پذیری و کجروی نوجوانان و جوانان « همنشینی و زندگی با دوستان ناباب در مکان مشترک» و « برقراری تماس با دوستان ناباب در سن نوجوانی و بلوغ» است. پیشنهاد می گردد؛ خانواده آموزش های مناسب را در نحوه برخورد با مطالبات فرزندانشان که به سن بلوغ رسیده اند داشته باشند. همچنین؛ به گونه ای محیط خانه را برای فرزندانشان محیط آرامش و دوست داشتنی قرار داده و با فرزندانشان روابط دوستانه برقرار نمایند.
- از آنجایی که یکی عوامل آسیب پذیری و کجروی « خلوتی و دنج بودن محل» می باشد. پیشنهاد می گردد؛ فرصت های ارتکاب به جرم را در جامعه کاهش دهیم. در این راستا؛ مراقبت های انتظامی ویژه های را نسبت به این گونه مکان ها داشته و مهمتر از آن شهرداری ها حساسیت بیشتری برای محیط های متروکه و رها شده داشته باشند.
- از آنجایی که یکی عوامل آسیب پذیری و کجروی « وجود فرهنگ های متنوع قومی در محله»، « ترک تحصیل»، « بی توجهی و کنترل و نظارت ضعیف مسئولان تربیتی مدرسه»، « ناتوانی اهداف تحصیلی در رسیدن به شغل مناسب»

- برنامه‌های آموزشی ایستا و کسالت‌آور «، « رشد سریع جمعیت ناهمگون و تراکم بالای آن «، « توسعه اجاره نشینی و افزایش اجاره بها «، « ضعف انطباق افراد مهاجر با محیط، هنجارها، عادات و آداب بومی «، « کاهش پیوندهای در روابط اجتماعی همسایگان و افراد محله «، پیشنهاد می‌گردد؛ حساسیت بیشتری نسبت به آموزش‌های همگانی متناسب و همپنین مطالبات و نیازهای اولیه افراد داشته‌باشیم.
- حذف عوامل مؤثر بر گرایش جوانان به سمت جرم و بزه مانند ایجاد تسهیلات لازم برای ازدواج جوانان، ایجاد اشتغال، وام مسکن، بیمه بیکاری، مشارکت دادن جوانان به فعالیت‌های اجتماعی و برخورداری نوجوانان و جوانان از تسهیلات اجتماعی و...
- پیش بینی اوقات فراغت سالم برای افراد مستعد بزهکاری بخصوص نوجوانان و جوانان مناطق آسیب‌پذیر.
- تقویت روحیه احساس تعلق و تعهد افراد و همچنین مسئولیت پذیری اجتماعی با دخالت نوجوانان و جوانان در سازکارهای اجتماعی و انجام کارهای گروهی دادن مسئولیت خدمات شهری به افرادی که به نحوی نظم و آسایش مردم را به هم می‌زنند
- ساماندهی و کنترل معتادان ولگرد و افراد بی‌بضاعت و بی‌سرپرست.
- ساماندهی و کنترل پارکینگ خودروها و موتورسیکلت‌ها در سطح شهر.
- ساماندهی و کنترل متکدیان، اتباع بیگانه، دختران فراری و کودکان کار توسط دستگاه‌های متولی از جمله بهزیستی، کمیته امداد و غیره.....
- تشکیل کمیته‌ای برای جرایم خشن در استان.
- برق‌رسانی به محیط‌های تاریک و فاقد روشنایی لازم.
- ساماندهی اماکن قدیمی و مستهلک در برخی از مناطق شهر

- اطلاع رسانی شفاف رسانه‌ها ی جمعی برای تشویق جوانان در باره تسهیلات و فرصت‌هایی که جامعه برای آنان قرار داده است
- کنترل مناسب پایانه‌های وردی مسافربری شهرستان‌ها
- کنترل مناسب پارکینگ خودروها و موتورسیکلت‌ها در سطح شهر.
- هماهنگی و همکاری نهاد خانواده و مدرسه نهاد آموزش، رسانه و... در جریان جامعه‌پذیری افراد در معرض آسیب و یا ترمیم و بازسازی شخصیت افراد بزهکار در جامعه.
- بها دادن به مسأله ترک تحصیل و یا اخراج دانش‌آموزان از مدرسه و ضرورت ارتباط با خانواده‌های آنان.
- اعمال مجازات سنگین، علنی و جدی (در ملا عام) برای باندها فساد و سرقت به عنف.
- برنامه ریزی اصولی و صحیح برای اشتغال در جامعه، رفع بی‌عدالتی، پیگیری منطقی نیازهای جوانان، تامین امنیت و نیاز شهروندان
- جلوگیری از مهاجرت‌های بی‌رویه به استان هرمزگان و جلوگیری از پرداختن جوانان به شغل‌های کاذب.
- ایجاد مراکز آموزشی، ورزشی، تفریحی، مشاوره‌ای برای گذران اوقات فراغت جوانان در سطح استان.
- ساماندهی اماکن قدیمی در برخی از مناطق شهر.
- معرفی الگوهای برتر از محلات ارائه تسهیلات ویژه به این افراد.

پیشنهادات فرهنگی

فعال نمودن رسانه‌های جمعی و گروهی نظیر؛ مجلات، روزنامه‌ها، صدا سیما استان و آموزش پرورش، اداره فرهنگ ارشاد، اداره گردشگری، اداره تبلیغات اسلامی با نظارت استانداری و فرمانداری شهرستان در خصوص آموزش همگانی:

- ساماندهی و مدیریت مناسب تکنیک های آموزشی در پارکها و تفرجگاهها و...
- بهینه سازی روشهای آموزش و فراگیری الگوها و نمادهای فرهنگ ملی و بومی در شهرستان بندر عباس.
- آموزش به خانواده ها در حفظ اموال شخصی نظیر؛ عدم بکارگیری طلا و جواهرات در مکان های عمومی
- توسعه و تجهیز مراکز آموزشی، اماکن ورزشی، تفریحی و... برای گذران اوقات فراغت.
- توجه مناسب مسئولین فرهنگی نسبت تقویت باورها و ارزشهای اسلامی در بین افراد مستعد کجروی
- ایجاد فضای سالم تفریحی، ورزشی، فرهنگی در سطح شهر و به خصوص در محلات قدیمی و آلوده حوزه استحفاظی.
- تقویت اعتقادات فرزند نسبت به آموزه های دینی و بالا بردن میزان اعتقادات افراد مستعد سرقت.
- افزایش تعامل بیشتر مردم با ائمه جماعات و هیئت های مذهبی.
- افزایش مشارکت جوانان در فعالیت های فرهنگی و برخوردار نمودن آنها در امور شهرستان.

پیشنهادهای سیاسی و اقتصادی

- نظارت و حمایت بیشتر استاندار، فرماندار، شهردار و و سایر سازمان های ذیربط بندر عباس در خصوص: تهیه پارکینگ های متناسب با تراکم وسایل نقلیه و وسعت خیابانها
- ساماندهی مشاغل کاذب و آموزش مهارت های حرفه ای زود بازده.
 - افزایش رونق اقتصادی با جذب سرمایه گذاران داخلی و حتی خارجی
 - ساماندهی وسایل حمل و نقل شهری و بین شهری (به همراه آموزش عمومی)

- حذف هزینه های ورودی باشگاههای دولتی برای اقشار خاص جامعه به ویژه محصلین، دانشجویان، افراد کم درآمد و بی بضاعت و ایجاد بستر مناسب برای پر نمودن اوقات فراغت جوانان
- فراهم نمودن شغل مناسب بعد از آزادی افراد از زندان.
- حذف هزینه های ورودی باشگاههای دولتی برای اقشار بی بضاعت و کم درآمد.
- ساماندهی مشاغل کاذب و آموزش مهارت‌های حرفه‌ای زود بازده خانوارها.

پیشنهادات روانشناسی

لزوم آموزش مهارت‌های زندگی و ارتباطی به فرزندان از قبیل آموزش حل مساله، آموزش ابراز وجود، مهارت‌های ارتباطی و تحمل در برابر مشکلات مهارت‌های تصمیم‌گیری، مهارت معنویت و مهارت خود آگاهی، مهارت کنترل خشم، مهارت خود کنترلی، تقویت مهارت گفتگوی اصولی از طریق دستگاه‌های حمایتی و کلینیک‌های مددکاری و مشاوره در قالب برنامه‌های آموزشی در سطح شهرستان بندرعباس جهت ارتقاء فرهنگ خانواده‌ها.

- شناخت نیازهای روانی و ارضای این نیازها در شادابی و نشاط فرد بسیار مؤثر است و ارضا نشدن آن و یا ارضای ناقص آن، اثرات نامطلوب بر جای گذاشته و زندگی را به کام فرد تلخ می‌کند و فرد را به انحراف می‌کشاند.
- ضعف بهداشت روحی و روانی دستگیر شده و اجرای مددکاری اجتماعی مناسب سارقین پس از رهایی از زندان و ندامتگاه‌ها.

پیشنهادات امنیتی و انتظامی

- هماهنگی بین بخشی و هدفمند سازمان‌ها در کاهش فرصت‌ها و افزایش هزینه‌های ارتکاب به جرم در جامعه.
- استفاده از دانش و توانمندیهای پلیس و سایر دستگاه امنیتی در مدیریت شهری
- ساماندهی خودروهای مسافربر شخصی به طور منظم، با نصب علائم ظاهری و تحت نظر سازمان‌های تاکسیرانی و شهرداری‌ها و با رعایت کلیه ضوابط مشخص و معین و تشدید برخوردها با افرادی که ضوابط قانونی را رعایت نمی‌نمایند.
- استفاده از توانمندی پایگاه‌های مقاومت بسیج محلات در کاهش بسترهای جرم
- نصب دوربین‌های مدار بسته در سطح شهر بخصوص مناطق جرم خیز
- بالا بردن ضریب همکاری و اعتماد مردم به پلیس بویژه در دستگیری و شناسایی سارقین.
- افزایش امنیت شغلی کارکنان نیروی انتظامی جهت مقابله با سارقین.
- تناسب تجهیزات، امکانات و نیرو در کلانتری‌ها با استاندارد ترکیب جمعیتی منطقه هر کلانتری
- کنترل افراد مضمون و سابقه دارو مال خرد (افزایش مضمون گیری)
- افزایش آگاهی سرایداران آپارتمان‌ها و پلیس محلات.
- ساماندهی و هدفمند کردن گشت‌های آشکار و پنهان با تفکیک وظایف و مسئولیت‌ها و متعاقب آن گزارش‌گیری از عملکرد رده‌های گشت پس از خاتمه ماموریت (بازخوردگیری عملی و مستند)
- استفاده بهینه و موثر از منابع خبری و تلاش در جذب این سرمایه عظیم انسانی در ابعاد مختلف ماموریت‌های انتظامی با محوریت پیشگیری و کنترل محل‌ها و نقاط جرم خیز از طریق این منابع و تغذیه اطلاعاتی سایر رده‌های مثل پلیس اطلاعات در این خصوص.

- باز نمودن یک فایل برای تمام خانواده جهت آموزش برای تک تک افراد خانواده، از طریق پلیس محلات یا کلانتری ها اجرای مجازات برای سارقین که سابقه تکرار و تعدد جرم داشته اند.
- ایجاد انگیزه در بین جوانان برای جلوگیری از رفتارهای وندالسیم از طریق اهداء جوایز به افراد منضبط در ورزشگاه از طرف پلیس.
- تهیه پارکینگ‌ها متناسب به تراکم وسایل نقلیه و وسعت خیابان‌ها.
- افزایش شان و منزلت پلیس با برنامه ریزی در زمینه توجه به ورزش پرسنل و جذب پرسنل ورزشکار به بدنه سازمان.
- تجهیز پلیس برای مقابله جدی با باندهای سرقت به عنف در جامعه.
- ساماندهی و استخدام نیرو با توجه به کسب مدال های ورزشی.
- افزایش توانمندی رزمی پلیس در ورزش های رزمی.
- مجهز نمودن پلیس به اطلاعات روز.
- آشنا نبودن پرسنل به اطلاعات و فناوری‌های جدید

پیشنهادات حقوقی

- ایجاد وحدت رویه و هماهنگی بین دستگاه قضایی و نیروی انتظامی و سایر دستگاه های دخیل در مقابله با جرایم خشن از جمله سرقت به عنف.
- توجه قضات به جنبه عمومی سرقت در احساس امنیت شهروندان.
- آموزش به مامورین انتظامی در خصوص تکمیل تخصصی پروندهای قضایی.
- حمایت بیشتر دستگاه قضایی از ضابطین انتظامی در برخورد با سارقین.
- تفکیک افراد سابقه دار در زندان بر اساس نوع جرم.

منابع

- ازکیا، مصطفی و غلامرضا، غفاری (۱۳۸۰)، بررسی رابطه بین اعتماد و مشارکت اجتماعی در نواحی روستایی شهر کاشان، نامه علوم اجتماعی بهار، شماره ۱۷، تهران.
- آرون، ریمون (۱۳۷۰)، مراحل اساسی اندیشه در جامعه شناسی، ترجمه باقر پرهام، تهران- شرکت سهامی انتشار.
- ارونسون، الیوت، ترجمه حسین شکرکن، (۱۳۶۹)، روان شناختی اجتماعی، انتشارات رشد.
- فروم، اریش (۱۳۶۱)، هنر عشق ورزیدن، ترجمه پوری سلطانی، انتشارات مروارید.
- اعزازی، شهلا (۱۳۸۰) خشونت خانگی در زنان کتک خورده، تهران، انتشارات سالی.
- امیر کافی مهدی (۱۳۷۵)، اعتماد اجتماعی و عوامل موثر بر آن، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی.
- اینگلهارت، رونالد (۱۳۷۳)، تحول فرهنگی در جامعه پیشرفته صنعتی، ترجمه: مریم وتر، انتشارات کویر.
- رفیع پور، فرامرز (۱۳۷۸)، آناتومی جامعه، تهران: انتشارات: شرکت سهامی انتشار.
- بازگیر، یداله (۱۳۷۶) سرقه، جعل و خیانت در امانت در آرای دیوانعالی کشور، تهران: ناشر: نشر حقوق دان.
- باصری، احمد و ابراهیمی، سیمین (۱۳۸۷)، «رابطه نگرش شخصیت با انضباط اجتماعی»، فصلنامه پلیس پایتخت، سال اول، شماره دوم و سوم، ص ۱۱۹-۱۳۴.
- بیرو، آلن (۱۳۶۶)، فرهنگ علوم اجتماعی، ترجمه دکتر باقر ساروخانی، تهران: انتشارات کیهان.
- تنهایی، حسین ابوالحسن (۱۳۸۳). سیکل فقر و ارتکاب جرم در حاشیه شهر، روزنامه ایران، شماره ۲۹۶۱ و ۲۹۶۲، ۱۴ آبان.
- توسلی غلام عباس (۱۳۸۳) جامعه شناسی کار و شغل، تهران، سمت.
- توسلی، غلامعباس (۱۳۸۴)؛ سرمایه ی اجتماعی، ثروت نامرئی، نشریه حیات نو اقتصادی.
- حاجی کریمی، عباسعلی و رنگریز، حسن (۱۳۷۹) مدیریت منابع انسانی، شرکت چاپ و نشر بازرگانی.
- حسینی، علی جان (۱۳۸۶)، عوامل موثر بر گرایش به رفتای تخریب گرایانه در استان مازندران.
- دواس، دی. ای (۱۳۷۶). پیمایش در تحقیقات اجتماعی، ترجمه هوشنگ ناییبی. تهران، چاپ اول. نشر نی.
- صدیق سروسستانی، رحمت الله (۱۳۷۵)، آسیب شناسی اجتماعی، قم: انتشارات علمی، ج سوم سال .
- راش، مایکل (۱۳۷۷)، جامعه و سیاست، منوچهر صبوری، تهران، سمت.

- روشه، گی، پارسونز، ترجمه نیک‌گهر، عبدالحسین (۱۳۷۶). جامعه‌شناسی تالکوت. تهران. مؤسسه فرهنگی تبیان.
- روشه، گی (۱۳۷۵)، توسعه روستایی، ترجمه دکتر مصطفی ازکیبا، انتشارات دانشگاه تهران.
- ریتزر، جورج، ترجمه ثلاثی، محسن (۱۳۷۴). نظریه جامعه‌شناسی در دوران معاصر، تهران. انتشارات علمی.
- ساروخانی (۱۳۷۹)، جامعه‌شناسی خانواده، تهران: انتشارات سروش، چاپ سوم.
- سخاوت، جعفر (۱۳۷۶)، جامعه‌شناسی انحرافات اجتماعی، تهران: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور، اردیبهشت (چاپ دوم).
- ساروخانی، باقر (۱۳۷۰) دایره المعارف علوم اجتماعی، تهران، انتشارات کیهان چاپ اول.
- ستوده، هدایت‌الله (۱۳۸۰)، درآمدی بر روانشناسی اجتماعی، تهران، آوای نور.
- سیگل، لاری و جوزف سنا، ترجمه علی اکبر تاج مزینانی و دیگران (۱۳۸۱)، بزهکاری نوجوانان، تهران: انتشارات سازمان ملی جوانان.
- صبری، نورمحمد، (۱۳۷۸)، جرم سرقت در حقوق کیفری ایران و اسلام، تهران: انتشارات ققنوس
- صفاری، علی، (۱۳۸۹) درآمدی بر جرم‌شناسی انتقادی و انواع آن، در علوم جنایی، مجموعه مقالات در تجلیل از استاد دکتر محمد آشوری، سمت، تهران، چاپ اول.
- صفوی امان‌الله (۱۳۸۵)، تئوری‌های انحراف، تهران: انتشارات .
- سلیمی، علی و داوری، محمد (۱۳۸۵) جامعه‌شناسی کجروی، تهران: ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، بهار
- صدیق سروستانی، رحمت‌الله (۱۳۸۳) آسیب‌شناسی اجتماعی (جامعه‌شناسی انحرافات اجتماعی)، تهران: انتشارات آن.
- صدیقی اورعی غلامرضا (۱۳۷۴)، جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی جوانان، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
- صوفی، امان‌الله (۱۳۷۰) تئوری‌های انحرافات، مجله رشد علوم اجتماعی شماره‌های ۹، ۸، ۷.
- عبداللهی، محمد و محمدعثمان حسین (۱۳۸۵). هویت جمعی و نگرش به دموکراسی در ایران، مجله جامعه‌شناسی ایران، دوره هفتم، شماره ۴.
- عضدانلو، حمید (۱۳۷۹) زیشه یابی خشونت، مجموعه مقالات گردآورنده مسعود سفیری، نشر نی.
- بدار، لوک و دزیل، ژوزه ولامارش، لوک. (۱۳۸۱)، روانشناسی اجتماعی، ترجمه حمزه گنجی، تهران، نشر ساوالان.

- دلاور، علی (۱۳۸۰) مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، انتشارات رشد.
- میری آشتیانی، الهام؛ با مقدمه محمدرضا تاجیک، (۱۳۸۲) مقدمه‌ای بر آسیب شناسی مسائل اجتماعی در ایران، تهران: فرهنگ گفتمان.
- میر محمد صادقی، حسین (۱۳۸۳) جرایم علیه اموال مالکیت، تهران، نشر میزان، چاپ یازدهم.
- محسنی، منوچهر (۱۳۹۰) جامعه شناسی انحرافات اجتماعی، انتشارات طهوری.
- قربان حسینی، علی اصغر، (۱۳۸۱)، جرم شناسی و جرم یابی سرقت، مشهد، انتشارات کی‌نیا مهدی (۱۳۸۰)، روانشناسی جنایی، تهران: انتشارات رشد.
- نجفی ابرن محسنی، منوچهر (۱۳۹۰) جامعه شناسی انحرافات اجتماعی، انتشارات طهوری.
- دآبادی، حسین علی و حمید هاشم بیگی، (۱۳۹۰) دانشنامه جرم‌شناسی، انتشارات گنج دانش، تهران، چاپ دوم.
- والتر اس. دکسردی، (۱۳۹۲) جرم‌شناسی انتقادی معاصر، ترجمه و تحقیق مهرداد رایجیان اصلی و حمیدرضا دانش ناری، تهران، دادگستر، چاپ اول.
- merriam-webster.com, Merriam-Webster Dictionary Retrieved January 8, (2009).
- askoxford.com, Oxford English Dictionary Retrieved January 8, (2009).
- bartleby.com, American Heritage Dictionary, Violence, Retrieved January 8, (2009).
- Baron R. A., Byrne D., Social Psychology
- The Neurobiology of Violence, An Update, Journal of Neuropsychiatry ClinNeurosci 1999. As Mexican Biologist and Scientist Adri Rodriguez says, Violence is a recurring motif in today's society.
- Heather Whipps, Peace or War? How early humans behaved, LiveScience.Com, March 16, (2006).
- Rowan, John (1978). The Structured Crowd. Davis-Poynter.
- Goetz, A. T. (2010). «The evolutionary psychology of violence» Psicothema 22 (1): 15-21. PMID 20100422
- . L. J. Siegel, Criminology, p 301.